

کنار هم قرار گرفتن مفاهیم «اخلاق» و «پیشرفت» یا «اخلاق» و «توسعه» متناقض است

یک پژوهشگر مرکز تحقیقات صدا و سیما در سومین کنگره الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت کنار هم قرارگرفتن دو مفهوم کلیدی «اخلاق» و «پیشرفت» یا «اخلاق» و «توسعه» را تعجببرانگیز و متناقض خواند و افزود: یکی از این مفاهیم سر بر آسمان می‌ساید و دیگری پای بر زمین دارد؛ در حقیقت یکی روح زندگی را نشانه دارد و دیگری روی بر زندگی دنیوی تاکید می‌کند.

یک پژوهشگر مرکز تحقیقات صدا و سیما در سومین کنگره الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت کنار هم قرارگرفتن دو مفهوم کلیدی «اخلاق» و «پیشرفت» یا «اخلاق» و «توسعه» را تعجببرانگیز و متناقض خواند و افزود: یکی از این مفاهیم سر بر آسمان می‌ساید و دیگری پای بر زمین دارد؛ در حقیقت یکی روح زندگی را نشانه دارد و دیگری روی بر زندگی دنیوی تاکید می‌کند. به گزارش خبرگزاری مهر، دومین روز سومین کنفرانس الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت با موضوع «واکاوی مفاهیم و نظریه‌های رایج توسعه و تجارب ایران و جهان؛ به سوی نظریه اسلامی ایرانی پیشرفت» صبح امروز اول خردادماه در کتابخانه ملی آغاز شد.

نشست توسعه و پیشرفت فرهنگی در نوبت اول با سخنرانی دکتر حسین میرزائی آغاز شد. وی مقاله‌ای را تحت عنوان رویکرد منتقدانه به تئوری «دین و توسعه» ماکس وبر در حضور دکتر محمدحسین پناهی و دکتر غلامعلی افروز به عنوان هیأت رییسه ارائه داد.

دکتر حسین میرزائی در این نشست گفت: توسعه موضوع کلیدی بسیاری از حوزه‌های علوم اجتماعی است و به عنوان بحثی مهم در آرای بسیاری از جامعه‌شناسان جایگاه ویژه‌ای دارد.

وی افزود: نظریات مربوط به توسعه را می‌توان به دو رویکرد سخت افزاری و نرم افزاری تقسیم کرد. در دیدگاه سخت افزاری توسعه بیشترین تاکید بر متغیرهای چون سرمایه‌گذاری، صادرات، توسعه بخشی خاص و ... است و در رویکرد نرم افزاری بیشترین تاکید بر متغیرهای روانشناختی همچون نیاز به پیشرفت، فرهنگ، دین می‌باشد.

میرزایی اشاره کرد: دیدگاه جامعه‌شناسان بیشتر از نوع نرم افزاری است و بیشترین تاکید بر شرایط و متغیرهای فرهنگی و اجتماعی توسعه است. در این میان تئوری وبر در خصوص رابطه دین و توسعه جایگاه ویژه دارد.

این مدرس دانشگاه تصریح کرد: در تحقیقی که از 30 کشور مسیحی، اسلامی، هندو و بودائی صورت گرفته است، تلاش شد تا صحت فرضیه ماکس وبر در خصوص تاثیر آموزه‌های پروتستان بر پیشرفت مورد بررسی مجدد قرار گیرد. نتایج نشان می‌دهد که اگر چه در نگاه نخست آمارهای توسعه در کشورهای مسیحی، مسلمان، بودایی و هندو به نفع جوامع مسیحی است؛ اما شواهد مختلف نشان می‌دهد که تئوری وبر نیازمند بازنگری جدی است.

فاطمه عزتی پژوهشگر مرکز تحقیقات صدا و سیما در نخستین نشست توسعه و پیشرفت فرهنگی ارائه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت گفت: جامعه‌ای که پیشرفت و توسعه را وجهه همت خویش قرار داده باید بیش از هر چیز به تناقض‌ها و چالش‌هایی که رهیافت‌های اخلاق‌مدار را پیش‌روی فعالان و بازیگران عرصه اقتصادی می‌آفریند، توجه نماید.

وی که در حضور دکتر محمدحسین پناهی و دکتر غلامعلی افروز سخن می‌گفت، کنار هم قرارگرفتن دو مفهوم کلیدی «اخلاق» و «پیشرفت» یا «اخلاق» و «توسعه» را تعجببرانگیز و متناقض خواند و افزود: یکی از این مفاهیم سر بر آسمان می‌ساید و دیگری پای بر زمین دارد؛ در حقیقت یکی روح زندگی را نشانه دارد و دیگری روی بر زندگی دنیوی تاکید می‌کند و کوتاه سخن آنکه یکی دیگر خواه و آن دیگری خویش‌محور است.

این پژوهشگر علوم سیاسی تصریح کرد: بخش دیگر خواه ذات انسانی را می‌نگرد و بخش دیگر برمحور خویش قرار گرفته و به مطالبه سود و نفع خویش می‌اندیشد.

عزتی بر ضرورت بستر سازی اخلاقی و فرهنگی و تعامل آن با توسعه و پیشرفت تاکید نمود و خواستار مروری بر ادبیات نظری توسعه اقتصادی، کارایی اخلاق و ارزش‌های اخلاقی درحوزه اقتصاد شد.

وی گفت: در اسلام آموزه‌های نابی وجود دارد که لازم است تا از آن غبار زائی شود و به دلیل فهم متعارض، مورد برداشت نادرست قرار نگیرند و در این میان نقش رسانه‌ها اهمیت فراوانی دارد.

دکتر حسین ایمانی جاجرمی در نخستین نشست توسعه و پیشرفت فرهنگی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت گفت: شهر اسلامی می‌تواند مبنای ارزیابی الگوهای توسعه شهری باشد.

وی که در حضور دکتر حسین بنیانیان و دکتر غلامعلی افروز سخن می‌گفت، یکی از مسائل اساسی شهرها در دنیای معاصر را تعریف الگوهای توسعه شهری و به اجرا گذاشتن خواند و افزود: بخش مهمی از محتوای الگوها برخاسته از مبانی ارزشی هر جامعه است که نتیجه آن پیامدهای توسعه‌ای متفاوت است.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه جهان به سرعت در حال شهری شدن است و در این میان سهم کلان شهرها در جذب جمعیت و تراکم مادی و معنوی بیشتر از سایر نقاط است افزود: مهمترین پرسش‌ها در زندگی امروزه این است که کلان شهرهای امروزی

چه الگوهای توسعه ای را دنبال می کنند و شباهت ها و تفاوت های این الگوها با یکدیگر چیستند؟

ایمانی جاجرمی با اشاره به اینکه برخی عقیده دارند که مسائل کلان شهرها مانند آلودگی محیط زیست، اشتغال، مسکن و غریبگی تفاوتی با یکدیگر ندارد و از این رو الگوهای توسعه شهری در جهان رو به همسانی دارد اظهار داشت: می توان با بررسی الگوهای توسعه شهری در شهرهای تهران، استانبول، دوبی، لندن و نیویورک که فرهنگ های مذهبی متفاوتی دارند میزان تفاوت ها و شباهت های الگوهای توسعه را دریافت.

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران با تاکید بر اینکه لازم است مبانی ارزشی اسلامی تاثیر جدی در الگوهای توسعه ای شهرهای کشورهای اسلامی داشته باشد تصریح کرد: متأسفانه ما در شهرها به دنبال تفکیک فضای شهری نبوده ایم و فضای کاری از فضای ارزشی و سنتی جدا نشده است.

وی گفت: روزانه بخش عمده ای از وقت مردم در ترافیک تلف می شود و پول در جامعه سرمایه داری بر هر چیزی اولویت یافته است. منطق سرمایه داری برای ما قابل پذیرش نیست و باید به سمت الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت گام برداشت.